

POSTANOWIENIE

Dnia 18 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Ryszard Małecki

Sędziowie: SSO Beata Woźniak

SSO Anna Czarnecka /spr./

po rozpoznaniu w dniu 18 lutego 2014 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy egzekucyjnej z wniosku wierzyciela (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w P.

prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...)w P.E. G., sygn. KM (...)

przeciwko dłużnikowi A. C. (1)

na skutek zażalenia dłużniczki

od postanowienia Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu z dnia 31 lipca 2013r.

sygn. akt: II Co 2268/13

p o s t a n a w i a:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu Poznań – Stare Miasto w Poznaniu do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

/-/ SSO B. Woźniak/-/ SSO R. Małecki/-/ SSO A. Czarnecka

UZASADNIENIE

W skardze na czynności komornika złożonej do Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu skarżąca A. C. (1)zakwestionowała postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...)w P.z dnia 8 marca 2013 r. o ustaleniu kosztów postępowania egzekucyjnego, domagając się jego uchylecia.

W odpowiedzi na skargę Komornik Sądowy E. G. wniosła o oddalenie skargi.

Zaskarżonym postanowieniem wydanym w dniu 31 lipca 2012 r. Sąd Rejonowy Poznań-Stare Miasto w Poznaniu oddalił skargę (punkt 2).

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy w pierwszej kolejności za chybiony uznał zarzut dłużniczki, że komornik doręczając jej zaskarżone postanowienie nie dołączył do niego kopii rachunków, na które powołał się w tym orzeczeniu. Wszystkie powołane przez komornika rachunki i faktury pozostają w aktach sprawy, do których dłużniczka jako strona postępowania egzekucyjnego ma nieograniczony dostęp. Żadna natomiast norma prawna nie nakłada na organ egzekucyjny obowiązku doręczania stronom kopii tego rodzaju dokumentów. Ponadto, nie podzielił zarzutu, że zbędna była asysta policji oraz obecność ślusarza. Już na etapie oględzin lokalu biegły miał problem z dostaniem się do niego, o czym informował komornika pismem z dnia 25 kwietnia 2009 r. (k. 46 akt Km. (...)). Ponadto z pisma dłużniczki z

dnia 1 kwietnia 2009 r. (k. 47-49) wynikało, iż „współwłaściciel nieruchomości nie zgadza się na oszacowanie”, poza tym treść protokołu z czynności z dnia 29 maja 2009 r. (k.63-66) jednoznacznie potwierdza, iż niezbędna była przy czynności oględzin asysta policji i ślusarza.

Sąd stwierdził również, że zaskarżone postanowienie zostało wydane w sposób prawidłowy. Komornik wskazał podstawy faktyczne i prawne ustalonych kwot, wskazując szczegółowo w uzasadnieniu postanowienia od jakich sum wyegzekwowanych koszty egzekucyjne zostały pobrane i naliczone. W aktach sprawy natomiast znajdują się rachunki i faktury dokumentujące poniesione przez komornika wydatki. Sąd podkreślił okoliczność, że wierzyciel w analizowanym postępowaniu egzekucyjnym dochodzi kwoty 24.879,48 zł tytułem należności głównej wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 21.934,51 zł od dnia 1 sierpnia 2007 r. wraz z kosztami postępowania rozpoznawczego. Sumy dotychczas wyegzekwowane na rzecz wierzyciela (1.587,54 zł) zostały zaliczone częściowo na poczet uiszczonej przez wierzyciela zaliczki w wysokości 3600,00 zł raz kosztów zastępstwa prawnego w egzekucji. Tym samym do egzekucji nadal pozostała cała należność główna z odsetkami za okres niespełna pięciu lat oraz koszty sądowe, łącznie na dzień wydania zaskarżonego postanowienia - 43.140 zł.

Od powyższego postanowienia zażalenie wywiodła dłużniczka A. C. (1), domagając się uchylenia sprawy do ponownego rozpoznania Sądowni I instancji.

W uzasadnieniu skarżąca stanęła na stanowisku, że Sąd w niniejszej sprawie nie wyjaśnił, czy faktury przedstawione w aktach komorniczych były zasadne, a wysokość faktur zgodna z przepisami prawa. Ponadto, Sąd wielokrotnie kwestionował wysokość opłaty komorniczej w tej sprawie, a zatem wydane postanowienie pozostaje w sprzeczności z poprzednimi decyzjami. Dłużniczka zarzuciła również, że nie przedstawiono jej kopii faktur, o które wносиła, a Sąd nie wyjaśnił zasadności potrącanych kwot emerytury tym bardziej, że wystarczającym środkiem jest egzekucja z nieruchomości. Żaląca podkreśliła, że Sąd w tej sprawie nic nie ustalił ani nic nie wyjaśnił, nie zbadał podstaw prawnych wysokości faktur.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się uzasadnione.

Postanowieniem wydanym w dniu 8 marca 2013 r. Komornik Sądowy E. G. ustaliła koszty postępowania egzekucyjnego na kwotę 12.159,34 zł i obciążyła nimi dłużnika.

W zakresie opłaty stosunkowej odnotować należy, że zgodnie z art. 49 ust. 1 u.k.s.e., w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 15% wartości wyegzekwowanego świadczenia, jednak nie niższej niż 1/10 i nie wyższej niż trzydziestokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Jednakże w przypadku wyegzekwowania świadczenia wskutek skierowania egzekucji do wierzytelności z rachunku bankowego, wynagrodzenia za pracę, świadczenia z ubezpieczenia społecznego jak również wypłacanych na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zasiłku dla bezrobotnych, dodatku aktywizacyjnego, stypendium oraz dodatku szkoleniowego, komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 8% wartości wyegzekwowanego świadczenia, jednak nie niższej niż 1/20 i nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.

W okolicznościach sprawy egzekucja prowadzona była m.in. ze świadczenia emerytalno rentowego dłużnika. Komornik stanął na stanowisku, że skoro nowelizacja u.k.s.e., przewidująca możliwość pobrania w takiej sytuacji opłaty w wysokości 8% egzekwowanego roszczenia weszła w życie po wszczęciu postępowania egzekucyjnego, przepis ten nie ma zastosowania w niniejszej sprawie. Sąd Rejonowy zaniechał rozważań w tym zakresie w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, milcząco akceptując stanowisko organu egzekucyjnego, co o tyle budzi wątpliwości, że przyczyną uchylenia uprzedniego postanowienia Komornika o kosztach (zob. postanowienie Sądu Rejonowego (...)w P. z dnia 19 września 2012 r., sygn. akt II Co (...)) było naliczenie opłaty stosunkowej w niewłaściwej wysokości (15%).

Ustawa z dnia 12 lutego 2010 r. o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, którą dokonano nowelizacji art. 49 ust. 1 u.k.s.e. w zakresie pobrania opłaty stosunkowej w wysokości 8% wyegzekwowanego świadczenia z

ubezpieczenia społecznego, nie zawiera przepisów przejściowych. Przepisy takie zawierała z kolei ustawa z dnia 24 maja 2007 r. o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji oraz niektórych innych ustaw stanowiąc w art. 15, że koszty w sprawach egzekucyjnych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy rozlicza się do dnia zakończenia tych spraw według przepisów dotychczasowych. Jednakże w sprawach o egzekucję świadczeń powtarzających się stosuje się przepisy niniejszej ustawy od dnia jej wejścia w życie. Skoro ustawa z dnia 12 lutego 2010 r. nie zawiera reguł intertemporalnych w zakresie opłaty stosunkowej, należy odwołać się do zasad ogólnych.

Opłata egzekucyjna jest należnością o charakterze przymusowym i publicznoprawnym; jest rodzajem daniny publicznej, uiszczanej z tytułu prowadzenia egzekucji, a zatem z tytułu i w ramach realizacji zadań publicznych państwa. Artykuł 49 u.k.s.e., tworzący podstawy do pobierania opłat egzekucyjnych kształtuje stosunki procesowe, odnosi się do relacji strona postępowania egzekucyjnego - organ egzekucyjny, ma zatem charakter publicznoprawny i wyznacza granice obowiązków związanych z ponoszeniem kosztów postępowania egzekucyjnego w konkretnych sprawach (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2002 r., III CZP 65/02, OSNC 2003, nr 7-8, poz. 100). W tej sytuacji decydujące znaczenie winna mieć chwila wyegzekwowania świadczenia (por. uzasadnienie uchwały S.N. z 23 maja 2012r. III CZP 17/12).

Sąd Rejonowy zaniechał zbadania tej kwestii, a tym samym nie rozpoznał istoty sprawy.

Za niezasadny natomiast należało uznać zarzut braku doręczenia dłużnicze faktur potwierdzających poniesienie kosztów – żaden przepis nie nakłada zarówno na Komornika, jak i Sąd takich obowiązków, a weryfikacja w tym zakresie może nastąpić poprzez udostępnienie akt w Kancelarii Komorniczej. Dalej nie ma racji skarżąca, że kwoty wskazane na fakturach były „niezgodne z przepisami prawa”. Argument ten mógłby okazać się zasadny, gdyby dłużniczka wykazała, że poniesione przez komornika koszty są wygórowane. Jej twierdzenia są gołosłowne i sprowadzają się wyłącznie do zakwestionowania dokumentów, bez żadnej argumentacji w tym zakresie. Zdaniem Sądu Okręgowego wydatki poniesione przez komornika na ślusarza (faktura – k. 67 akt KM), biegłego powołanego w celu sporządzenia wyceny nieruchomości (faktura – k. 68 akt KM), udział policji w czynności (faktura – k. 107 akt KM) oraz koszty ogłoszeń prasowych (faktury – k. 188 akt KM, k. 312 akt KM) nie budzą wątpliwości zarówno co do ich celowości, jak i wysokości – w świetle zasad doświadczenia życiowego. Koszty doręczania korespondencji wynikają z opłat taryfowych pobieranych przez Poczta Polską i stanowią iloczyn 98 wysłanych przesyłek oraz kwoty uiszczanej przez komornika za każdą przesyłkę. Opłata stała za czynność w asyście policji wynika wprost z art. 57 ustawy o komornikach sądowych egzekucji i wynosi 25% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. oraz art. 108 § 2 k.p.c. w zw. z , art. 13 § 2 k.p.c., Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji.

Rozpoznając ponownie sprawę Sąd Rejonowy dokonał oceny postanowienia Komornika z 8 marca 2013r. w zakresie wysokości naliczonej opłaty egzekucyjnej i w konsekwencji wysokości kosztów obciążających dłużniczkę, stosując się do wskazanych powyżej zasad.

/-/ SSO B. Woźniak/-/ SSO R. Małecki/-/ SSO A. Czarnecka